

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou v právní věci

žalobce **D. R.**, narozený dne X.
státní příslušnost Moldavská republika
bytem X.

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 10. 2024, č. j. OAM-591/ZA-ZA15-ZA03-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 10. 2024, č. j. OAM-591/ZA-ZA15-ZA03-2024, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobci mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

II. Žalobní body

2. Žalobce v žalobě uvedl, že pochází z Podněstří, které je separatistickým územím pod silnou kontrolou ze strany Ruska a v únoru 2024 požádalo Ruskou federaci o ochranu před tlaky ze strany moldavské vlády. Podle článku z webu balkaninsight.com ze dne 16. 2. 2024 náměstek ruského ministra zahraničí varoval Moldavsko před vojenským zásahem

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

v Podněstří a uvedl, že jakékoli akce, které by představovaly hrozbu pro ruskou armádu nebo pro občany Podněstří, by Moskva považovala za útok na Rusko. Podle analýzy americké neziskové organizace Institute for the Study of War (ISW) Kreml připravuje v Moldavsku hybridní operaci podobnou těm před invazemi na Ukrajinu v letech 2014 a 2022 a snaží se vytvořit podmínky, které by ospravedlnily možný ruský krok vedoucí k destabilizaci Moldavska a zabránily jeho integraci do EU.

3. Žalobce se obává nuceného povolání do ruské armády a nasazení do bojů na Ukrajině. Žalovaný jeho obavy vyvracel na základě Informace MZV ČR ze dne 5. 3. 2024, podle které branná povinnost v separatistické oblasti Podněstří se v současnosti týká pouze obyvatel s ruským občanstvím, kteří mají trvalé bydliště na území Ruské federace. Žalobce nerozporuje, že v současnosti v Podněstří neexistují právní předpisy, které by jej k nástupu do armády zavazovaly, tyto odvoody však fakticky probíhají. Podle článku na webu babel.ua ze dne 30. 6. 2022 probíhá v neuznaném Podněstří kampaň vedoucí k naverbování mužů a podpisům smluv s ruskou armádou. Příslušná oznámení jsou zveřejňována ve všech sdělovacích prostředcích a na ulicích se stále více agituje. Kampaň probíhá také v podnicích a na brance je za tímto účelem vyvíjen neskrývaný nátlak. Vojenský odvodní úřad v Tiraspolu zahájil nábor občanů, kteří absolvovali vojenskou službu a byli zařazeni do zálohy.
4. Samotné odmítání vojenské služby není důvodem pro udělení doplňkové ochrany, pokud by však byla vojenská služba spojena s účastí na ozbrojeném konfliktu a na páčání válečných zločinů a zločinů proti lidskosti, jedná se o skutečnost relevantní z hlediska zákona o azylu. Účast ve válce na Ukrajině na straně Ruské federace je důvodem pro udělení doplňkové ochrany (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2024, č. j. 1 Azs 253/2023-31, rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. 2. 2024, č. j. 28 Az 8/2023-73, či rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2024, č. j. 40 Az 13/2023-22). Žalobce si je vědom, že k nutnosti narukovat nemůže doložit jiné důkazy než zmíněný článek, ale v případech důkazní nouze je nutné postupovat ve prospěch žadatele (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2020, č. j. 1 Azs 3/2020-70, ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2023-89, a ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70).
5. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že se v Moldavsku nečiní rozdíly mezi občany Moldavska a občany Podněstří, pokud má občan Podněstří zároveň i moldavské občanství. Žalobce sice má moldavský pas, ale je podněsterské národnosti. Formálně zaručená stejná práva však nemusí vylučovat faktickou diskriminaci, např. v oblastech bydlení, zaměstnání, lékařské péče nebo sociální integrace. V případě menšin je faktická diskriminace častější proti diskriminaci právní.
6. Žalobce dále namítal, že žalovaný porušil § 3, § 50 odst. 2 a 3, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s.ř.“), a § 14a zákona o azylu. Také nedostatečně posoudil všechny okolnosti případu a rozhodnutí nedostatečně odůvodnil. Neprokázal, že žalobci nehrozí vážná újma spočívající v povolání do ruské armády, a chybí dostatečné zdůvodnění neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Žalobce proto navrhuje, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

7. Žalovaný s žalobními námitkami nesouhlasil. Při rozhodování vzal v úvahu žalobcem uvedené skutečnosti, shromáždil k nim relevantní a aktuální informace o zemi původu, vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci a má za to, že vydané rozhodnutí odpovídá okolnostem případu a je patřičně odůvodněno.
8. K článku na webu balkaninsight.com ze dne 16. 2. 2024 žalovaný uvedl, že si je vědom aktuální situace vzniklé v důsledku ruské invaze na Ukrajinu i skutečnosti, že Moldavsko s Ukrajinou sousedí, nicméně v době vydání rozhodnutí neexistovaly žádné zprávy o tom, že by se tento konflikt rozšířil mimo území Ukrajiny. Ze zpráv zařazených do správního spisu vyplývá, že v Moldavsku neprobíhal a v současné době ani neprobíhá žádný vnitřní ozbrojený konflikt a přes obavy z ruské agrese zůstává situace stabilní. Navzdory spornému postavení Podněstří ani na tomto území neprobíhají žádné mezinárodní či vnitrostátní konflikty.
9. Ohledně povolávání branců v Podněstří do ruské armády žalovaný konstatoval, že žalobce podle vlastní výpovědi trvale žil a pracoval asi deset let v X., tedy mimo Podněstří. V Podněstří se povolávání do armády týká pouze osob s ruským občanstvím a trvalým pobytem v Ruské federaci. Žalovaný nedisponuje informacemi o tom, že jsou povolávání do ruské armády i branci s bydlištěm v Podněstří. Podle zprávy MZV ČR ze dne 1. 3. 2024 nejsou do bojů na Ukrajině nasazovány ozbrojené jednotky armády Podněstří. Z článku na webu babel.ua vyplývá, že v Podněstří probíhá kampaň k naverbování mužů, aby podepsali smlouvu, proto se nejedná o klasické povolávání do armády, nýbrž o nabídku zaměstnání, kterou místní muži nemusí využít.
10. K námitce ohledně faktické diskriminace žalovaný uvádí, že žalobce podle své výpovědi takovému jednání nečelil a ani ji případně s tamními orgány neřešil. Z jeho výpovědi rovněž nevyplývá, že by to mohl být důvod jeho odchodu z vlasti, naopak odcestoval kvůli nabídce zaměstnání. U žalobce nebylo prokázáno, že by mu v případě návratu do vlasti hrozilo pronásledování nebo bezprostřední nebezpečí vážné újmy, žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Obsah správního spisu

11. Ze správního spisu zjistil zdejší soud tyto pro řízení podstatné skutečnosti:
12. Žalobce podal dne 29. 4. 2024 žádost o udělení mezinárodní ochrany, přičemž dne 3. 5. 2024 poskytl k této žádosti údaje - je státním příslušníkem Moldavské republiky a Podněstří, moldavské národnosti a dorozumí se X, X. a X. Jeho náboženským vyznáním je X. Nemá žádné politické přesvědčení, nikdy nebyl politicky aktivní a nebyl členem žádné politické strany nebo skupiny. Ve vlasti naposledy žil ve vesnici X. v X. okresu. Jednalo se o dům jeho babičky, kde žil s X., měl zde registrovaný trvalý pobyt. Do České republiky přicestoval v říjnu 2023 autobusem přes X. Dříve v jiných státech EU nepobýval. Často jezdil pracovat do Ruska, vždy na tři měsíce a následně strávil zase tři měsíce ve vlasti. Neměl tam žádné povolení k pobytu a ani vízum. O mezinárodní ochranu dříve nežádal. Je zdravý. Nikdy nebyl trestně stíhán. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že se situace v Podněstří liší od obecné situace v Moldavsku. Jsou součástí Ruska, je tam ruská armáda. V současné době všem zasílají předvolání, aby se dostavili na vojenskou správu. V případě návratu také nemá kde bydlet, protože v domě, kde žil, pobývá jeho X., který ho žádá, aby tam zrušil trvalý pobyt a vystěhoval se.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

13. Dne 3. 5. 2024 se uskutečnil s žalobcem pohovor. Ve vlasti nebydlí už asi 10 let, během kterých bydlel v X. Do České republiky vycestoval v říjnu 2023, protože mu nějaký muž přes Viber nabídl zaměstnání, ale podvedl ho, následně žalobce pracoval u jiného muže, který mu platil málo. Žalovaný upozornil žalobce, že dříve uvedl jako poslední bydliště ve vlasti vesnici X. v Podněstří, na což žalobce odpověděl, že v X. si pouze pronajímal byt, ale neměl tam registrovaný trvalý pobyt. Žil v X. 10 let, protože se neustále hádal s X. ohledně domu. X. chtěl, aby se odstěhoval, aby mohl přepsat dům na sebe. Na otázku, jak ho konkrétně ovlivňovala situace v Podněstří, když 10 let pobýval v X., odpověděl, že je občanem Podněstří. Je to uzavřené území. Pouze si vyřídil moldavský pas, protože jeho otec byl Moldavan. Pokud by měl pouze pas Podněstří, nemohl by se nikam pohybovat. Žádné předvolání na vojenskou správu nedostal, pouze dostal informaci od X., že jej hledají v místě registrovaného pobytu, aby mu doručili předvolání. Hledali ho před dvěma týdny. Neví, proč tato předvolání posílají, ale myslí si, že chtějí připravit osoby pro případ, že by něco začalo. Na hranici mezi Podněstřím a Ukrajinou zničili celníci a stojí tam ruská armáda. Střílí se tam a všichni mu říkají, že když se nyní vrátí domů, tak jej zpět už nepustí, řekli mu to kamarádi z Moldavska, kteří se vrátili z Německa a nemohou již vycestovat. Na otázku, zda slovem domů myslí Moldavsko nebo Podněstří, žalobce odpověděl, že myslí obojí. Myslí si, že něco začne, a proto povolávají všechny muže, aby byli připraveni. Předvolání dostávají všichni v Moldavsku i Podněstří. V X. a ani na jiné části území Moldavska neměl problémy kvůli tomu, že je občanem Podněstří. Neměl ani potíže při vyřizování moldavského cestovního dokladu. Nepožádal o mezinárodní ochranu hned po příjezdu do České republiky, protože o tom nevěděl, řekli mu to až kolegové v práci. Před příjezdem si nezařídil pracovní vízum, protože nevěděl, že zde zůstane, plánoval přijet na tři měsíce a následně se vrátit domů. Na otázku, proč se po třech měsících nemohl vrátit domů, odpověděl, že když tam začne válka, nechce bojovat. Žalovaný jej upozornil, že se měl vrátit asi v prosinci, ale o předvolání se dozvěděl až před 14 dny. Žalobce odpověděl, že se nevrátil, protože nemá kde žít. X. mu pořád říkal, aby se odstěhoval. Nemá tam po příjezdu kde bydlet. Další problémy v Moldavsku neměl. V případě návratu do vlasti by neměl kde žít a také neví, co se bude dít, kdyby začala válka. Ve vlasti neměl žádné problémy s policií nebo státními orgány.
14. Žalovaný shromáždil zprávy o zemi původu, a to zprávu Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky – Moldavsko: Hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu, Stav: říjen 2023 ze dne 3. 10. 2023, Informaci OAMP – Moldavsko: Situace obyvatel Podněstří v Moldavsku ze dne 16. 11. 2023, Informaci MZV ČR, č. j. 103942-6/2024-MZV/LPTP ze dne 1. 3. 2024 – Moldavsko: Situace v Podněstří.
15. Napadeným rozhodnutím žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu v žádné formě.
16. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobce nemá žádné politické přesvědčení, nikdy nebyl politicky aktivní a nebyl ani členem žádné politické strany nebo skupiny, proto neshledal splnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu. Žalovaný dále konstatoval, že nenalezl žádné skutečnosti, na jejichž základě by bylo možné shledat, že by měl mít žalobce problémy z taxativně uvedených důvodů v § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce sice pochází ze separatistického regionu Podněstří, neměl však žádné problémy během svého desetiletého pobytu na území kontrolovaném moldavskou vládou. Z Moldavska vycestoval z ekonomických důvodů, chtěl si najít práci v zahraničí.

17. Při posuzování humanitárního azylu žalovaný vzal v úvahu, že je žalobce X., zdravý a do České republiky přicestoval za účelem zaměstnání. Je ekonomicky aktivní, soběstačný a schopný zajistit si obživu, proto nesplňuje podmínky pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu.
18. Žalovaný při posuzování doplňkové ochrany neshledal žádné skutečnosti, na jejichž základě by v případě návratu do vlasti mohlo žalobci hrozit skutečné nebezpečí vážné újmy. Moldavské zákony neumožňují uložit trest smrti za žádný trestný čin, nejsou proto splněny podmínky pro přiznání doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 písm. a) zákona o azylu. K otázce nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání žalovaný uvedl, že se žalobce obává předvolání k vojenské správě v Podněstří, která jsou dne něj v současnosti zasílána všem mužům na území Moldavska i Podněstří. Dále se obává, že již nebude moci znovu vycestovat a že jej X. chce vystěhovat z domu. Žalovaný konstatoval, že X. žalobci nevyhrožoval, nepoužil proti němu násilí a již společně deset let nežijí, protože žalobce své problémy vyřešil odstěhováním do X. K obavám z předvolání k vojenské správě žalovaný uvedl, že žalobce dosud žádné předvolání neobdržel. Informaci, že ho vojenská správa hledá, obdržel od X., nejedná se proto o podložené informace. Z Informace OAMP ze dne 5. 3. 2023 vyplývá, že branná povinnost v separatistické oblasti Podněstří se v současné době týká pouze obyvatel s ruským občanstvím, kteří mají trvalé bydliště na území Ruské federace. Žalobce není ruským občanem a před svým odjezdem žil ve své vlasti několik let v X., tedy mimo jakoukoliv jurisdikci podněsterských separatistických orgánů. Pokud má žalobce strach z ruských vojsk, která se nacházejí na území Podněstří, má možnost přestěhovat se natrvalo na území, které je plně pod moldavskou státní kontrolou. Obyvatelé Podněstří s moldavským občanstvím mají v zemi stejná práva a přístup k službám, např. k bydlení a zaměstnání, jako moldavští občané. Mezi oběma územími existuje relativně svobodný pohyb přes tzv. kontrolní stanoviště, přičemž pohyb běžných osob směrem do Moldavska probíhá bez omezení. Žalobce má moldavské občanství a neměl problémy s vyřízením cestovního pasu, navíc žil v X. 10 let bez jakýchkoli problémů kvůli své podněsterské státní příslušnosti. Žalovaný z těchto důvodů neshledal, že by žalobci hrozilo bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Podle Informace OAMP ze dne 5. 3. 2024 v Podněstří nedošlo k viditelnému zhoršení situace ani v souvislosti s válkou na Ukrajině. V souladu s Informací OAMP ze dne 3. 10. 2023 je bezpečnostní situace stejná v rámci celého Moldavska, které se i přes obavu z války na Ukrajině nezúčastnilo vnitrostátního ani mezinárodního ozbrojeného konfliktu. V zemi původu v současnosti neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možné pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu podle § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu. Žalobce nemá ani rodinného příslušníka, kterému by byla udělena doplňková ochrana, proto nesplnil ani podmínky doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

19. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jelikož účastníci se na výzvu soudu ve stanovené lhůtě nevyjádřili. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

20. Žalobce namítal, že Podněstří je jako separatistické území pod silnou kontrolou ze strany Ruska a v únoru 2024 požádalo Ruskou federaci o ochranu před tlaky ze strany moldavské vlády, citoval článek z webu balkaninsight.com ze dne 16. 2. 2024, podle kterého náměstek ruského ministra zahraničí varoval Moldavsko před vojenským zásahem v Podněstří.
21. Žalobce do žaloby zkopíroval převážnou většinu článku z webu balkaninsight.com, jehož obsah je z příslušné citace zřejmý, a proto soud nepovažoval za nutné provádět jej na jednání, z jeho obsahu lze vycházet. V odkazovaném článku je použita odstrašující rétorika Ruska a obecné proklamace Ruské federace, zároveň však tento článek nic nevypovídá o aktuální reálné situaci v Podněstří či Moldavsku obecně.
22. Podle aktuální judikatury konflikt, jaký pro udělení mezinárodní ochrany předpokládají ustanovení zákona, v Moldavsku zatím neprobíhá, a to včetně Podněstří (srovnej usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2024, č. j. 1 Azs 238/2024-38, případně ze dne 22. 8. 2024, č. j. 6 Azs 8/2024-27).
23. Tyto závěry podporuje i zpráva Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky – Moldavsko: Hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu, Stav: říjen 2023 ze dne 3. 10. 2023, která je součástí správního spisu a ve které se uvádí, že „v Moldavsku nedochází k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu: situace v zemi zůstávala – přes obavy z rozšíření ruské agrese z Ukrajiny do Moldavska a zátěž spojenou s ukrajinskou uprchlickou vlnou – stabilní a v zemi neprobíhal žádný vnitřní ani vnější ozbrojený konflikt.“
24. Nelze též přehlédnout, že žalobcovy vazby na region Podněstří jsou významně oslabené. Ze správního spisu vyplývá, že je žalobce státním příslušníkem Moldavska, pobyt má stále registrovaný v Podněstří, Podněstří však opustil kvůli hádkám s X. a deset let před odjezdem z vlasti žil bez obtíží v X., kde měl pronajatý byt. Žalobce si vyřídil moldavský pas, v X. neměl žádné problémy kvůli podněsterské příslušnosti.
25. Soud s ohledem na všechna žalobcova tvrzení konstatuje, že zde neexistuje racionální důvod, aby se žalobce do Podněstří vracel. Zemřeli mu rodiče i babička a na nátlak X. se odstěhoval z domu již před více než 10 lety. Nezminil se, že by se do tohoto regionu kdykoli během deseti let vracel, například za X. Z žádného žalobcova tvrzení neplyne, že by se X. Žalobce si bez problémů vyřídil moldavské občanství a ze zpráv o zemi původu plyne, že Moldavsko považuje za své občany všechny obyvatele Podněstří a ti mají možnost získat občanství Moldavské republiky ve zrychleném řízení pouze na základě narození na území Moldavska. Žalobce by proto X a následně X. nebo na jiném místě, které ovládá Moldavsko, pokud by o takový kontakt byl oboustranný zájem. Žalobce také sám opakovaně zdůrazňoval, že by v Podněstří neměl kde žít, proto je nelogické, aby se do tohoto regionu vracel, zejména když si domov vybudoval během deseti let v X.
26. Žalobce se dále obává nuceného povolání do ruské armády a nasazení do bojů na Ukrajině. Namítá, že navzdory Informaci MZV ČR ze dne 5. 3. 2024 fakticky probíhají odvody, a odkazuje na článek z webu babel.ua ze dne 30. 6. 2022, podle kterého v neuznaném Podněstří probíhá kampaň vedoucí k naverbování mužů a podpisům smluv s ruskou armádou.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

27. Žalobci lze přisvědčit, že branná povinnost spojená s účastí na ozbrojeném konfliktu může být důvodem pro udělení azylu dle § 12 písm. b) citovaného zákona mimo jiné tehdy, pokud žadateli hrozí trestní stíhání nebo trest za odeření výkonu takové vojenské služby během konfliktu za situace, kdy by tento výkon mohl zahrnovat přímou či nepřímou účast žadatele na mezinárodních válečných zločinech, zločinech proti lidskosti, jiných vážných nepolitických zločinech nebo činech, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN, a pokud je zároveň dána souvislost mezi tímto způsobem pronásledování žadatele a azylově relevantními důvody pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) uvedeného zákona, resp. čl. 2 písm. d) a čl. 10 směrnice 2011/95/EU o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2021, č. j. 5 Azs 19/2020-45).
28. Soud vychází z citace tohoto článku v žalobě. Předně je třeba zdůraznit, že jde o neaktuální článek, podklady, ze kterých vycházel žalovaný, jsou pozdějšího data. V Informaci MZV ČR, č. j. 103942-6/2024-MZV/LPTP ze dne 1. 3. 2024 – Moldavsko: Situace v Podněstří se uvádí: „*V minulosti údajně probíhal nábor dobrovolníků ke smluvní službě v ruských ozbrojených silách.*“ Citovaný článek proto neobsahuje žádné nové okolnosti, které by byly významné pro posouzení případu. V příslušné Informaci je dále uvedeno: „*Eventuální branná povinnost by se týkala pouze osob s ruským občanstvím – v Podněstří žije cca 220 tisíc ruských občanů (vedle toho má 100 tisíc Podněsterců ukrajinské občanství a 300 moldavské). Podle informací, které máme k dispozici, jsou do služeb ruské armády povoláváni pouze občané s trvalým bydlištěm na území RF. Nemáme žádné informace o tom, že by byli povoláváni i branci s bydlištěm v Podněstří.*“ Žalobce není ruským občanem, je pouze státním příslušníkem Moldavska a také neuznaného Podněstří. Nemá ani trvalé bydliště na území Ruské federace, v Rusku vždy pobýval pouze přechodně na tři měsíce bez jakéhokoli pobytového oprávnění. Článek, který žalobce citoval v žalobě, závěry žalovaného nevyvrátil. Není tedy žádný důvod, proč by se žalobce měl stát součástí ruské armády, nadto byl již nábor dobrovolníků v Podněstří ukončen.
29. Soud dodává, že žalobce vlast opustil výlučně z ekonomických důvodů v říjnu 2023, uváděl, že se do vlasti hodlal vrátit po třech měsících, tj. na přelomu roku 2023 a 2024, nevrátil se z důvodu obav, že by již z Moldavska nemohl vycestovat. Tvrzené předvolání mu mělo být doručováno až v dubnu 2024, zjevně tedy nebylo důvodem pro opuštění vlasti, resp. ani důvodem pro rozhodnutí se do vlasti nevrátit. Z průběhu pohovoru není zřejmé, jak to přesně s předvoláním probíhalo, neboť žalobce výslovně potvrdil, že žádné předvolání neobdržel, X. žalobci zřejmě toliko měla předat informaci, že žalobce v Podněstří „*hledali, aby mu doručili předvolání*“. S ohledem na zprávy o zemi původu se nejeví býti pravděpodobným, že šlo o ruské úřady, lze předpokládat, že pokud by ruské úřady v Podněstří předvolávaly k vojenské službě občany Moldavska, nešlo by to mezinárodní pozornosti. Zároveň žalobce po návratu do vlasti může pobývat mimo Podněstří.
30. Nic nenasvědčuje ani tvrzení žalobce, že předvolání k vojenské službě dostávají i všechny osoby mimo Podněstří (tedy ve zbylé části Moldavska). V souvislosti s případnou službou v moldavské armádě se vyjádřil Krajský soud v Brně ve svém rozsudku ze dne 28. 8. 2024, č. j. 22 Az 28/2023-45, následovně: „*Ve vztahu k aktuální situaci v Moldavsku je nutno uvést, že tato země se ani k datu vydání napadeného rozhodnutí, ani ke dni vydání rozhodnutí soudu, do válečného konfliktu na Ukrajině vojensky nezapojila. Za této situace soud nemá za*

splněnou podmínku, že by se moldavská armáda přímo účastnila probíhajícího ozbrojeného konfliktu a že by tato armáda, v níž by žalobce měl sloužit, opakovaně a systematicky páchala, resp. měla páchat válečné zločiny, zločiny proti lidskosti nebo činy, které odporují zásadám a cílům OSN, tj. že by pro žalobce výkon vojenské služby zahrnoval zločiny nebo jednání spadající mezi důvody vyloučení uvedené v čl. 12 odst. 2 kvalifikační směrnice (srov. rozsudek Soudního dvora EU ze dne 26. 2. 2015 ve věci Shepherd, C-472/13). Není naplněn důvod pronásledování podle § 9 odst. 2 písm. e) kvalifikační směrnice spočívající v trestním stíhání či trestu za odeprání výkonu vojenské služby za konfliktu.“

31. Soud shrnuje, že žalobcovy obavy, že se bude muset účastnit válečného konfliktu na Ukrajině, nejsou odůvodněné.
32. Žalobce dále v žalobě namítá, že sice má moldavský pas, ale je podněsterské národnosti a že formálně zaručená stejná práva však nemusí vylučovat faktickou diskriminaci, například při hledání bydlení, zaměstnání, lékařské péče, či snahách o sociální integraci. Soud konstatuje, že tato námitka je zcela obecná a žalobce v průběhu správního řízení ani v žalobě neuvedl žádnou konkrétní negativní zkušenost kvůli své národnosti či dvojímu občanství, neuvedl ani žádné konkrétní obavy do budoucna, naopak výslovně jakékoli problémy z důvodu svého podněsterského původu vyloučil. Žil deset let v X., tedy mimo Podněstří, pronajímal si byt a pracoval. Řízení o udělení moldavského státního občanství proběhlo bez jakýchkoli překážek. V Informaci OAMP – Moldavsko: Situace obyvatel Podněstří v Moldavsku ze dne 16. 11. 2023 se uvádí: „Podle zdrojů je v entitě (pozn. soudu – v Podněstří) rozšířená praxe být držitelem cestovních dokladů více států, např. Moldavska, Ruské federace, Rumunska, Ukrajiny apod. [...] Moldavsko považuje všechny obyvatele Podněstří za své občany. Současně mezi podněsterskými a moldavskými komunitami existují příbuzenské vztahy, např. jeden z rodinných příslušníků žijící na separatistickém území a druhý na území kontrolovaném centrální vládou. [...] Podle zdrojů mají obyvatelé Podněstří s moldavským občanstvím v Moldavsku stejná práva jako ostatní občané Moldavska. [...] Od moldavského občanství se odvíjí přístup ke službám, např. bydlení, pracovní trh atd. Z hlediska náhledu společnosti hraje podle zdrojů důležitou roli jazyková příslušnost, zejm. rumunsky vs. ruský mluvící.“ Žalobce se domluví X., X. i X., proto v jeho případě neexistuje ani jazyková bariéra. Příslušná informace a žalobcovy vlastní zkušenosti dokládají, že osoby s moldavským a podněsterským občanstvím žijí na území kontrolovaném Moldavskem běžným životem, který se neliší od osob, které jsou pouze moldavskými občany. S ohledem na obecnost námitky soud též v obecné rovině konstatuje, že žalobcovy obavy z diskriminace nejsou důvodné.
33. Žalobce dále v žalobě uvádí, že žalovaný porušil § 3, § 50 odst. 2 a 3, § 52 a § 68 odst. 3 s.ř. a § 14a zákona o azylu, nedostatečně posoudil všechny okolnosti případu a rozhodnutí nedostatečně odůvodnil. Podle rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, „[ž]alobce je též povinen vyličit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti.“ Žalobce však nijak blíže nekonkretizoval, jakým způsobem měl žalovaný během správního řízení porušit uvedená zákonná ustanovení, a soud žádné pochybení neshledal.
34. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

35. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 5. 3. 2025

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně